

Kova, artumas, misija (13). Eucharistinė širdis

Eucharistija – tai Jėzaus pažado pasilikti su mumis išsipildymas. Jeigu Jis yra su manimi per visas dienas, aš irgi noriu būti su Juo per visas dienas.

2025-06-20

Ubi amor ibi oculus: „Ten, kur meilė, ten žvilgsnis“^[1]. Meilė visada skatina siekti mylimojo artumo. Galima sakyti, kad mylinčiojo akys tik to ir teieško. Vis dėlto, kartais

išsiskyrimas yra neišvengiamas. Tada, negalėdami nieko padaryti, pasiduodame laukimui arba nostalgijai. Ieškome ko nors, kas primintų mylimo asmens artumą arba išgyventos meilės akimirkas. Ši nostalgia yra neišsemiama dainų ir poezijos versmė – tai yra lyg paskutinis mėginimas įveikti vienatvę.

Būsiu su jumis per visas dienas

Kiekvieną sekmadienį mes, krikščionys, išpažįstame savo tikėjimą amžinuoju gyvenimu ir mirusiųjų prisikėlimu. Mums skausmas dėl mylimo žmogaus netekties nėra paskutinis žodis. „Niekada nepamirškite – po mirties Meilė ateis jūsų pasitikti. Ir Dievo Meilėje jūs, beje, rasite visas kilnias meiles, kokias esate patyrę žemėje“^[2]. Vis dėlto, kol esame šiame „ašarų klonyje“, netekties skausmas mus lydi nuolatos.

Šv. Chosemarija kalbėdavo apie šiuos jausmus, apie norą neatsiskirti, kad paaikšintų Eucharistijos slėpinį. Ši tikrovė, stebinanti ir didinga, kad pats Dievas panoro pasilikti duonos gabalėlyje, gali būti geriau suprasta prisimenant žmogišką patirtį:

„Pagalvokime žmogiškai: du vienas kitą mylintys žmonės turi atsisveikinti. Jie norėtų būti kartu amžinai, bet vienokia ar kitokia pareiga verčia juos išsiskirti. Kadangi jie negali patenkinti savo troškimo pasilikti vienas su kitu, tai reiškia, jog žmogaus meilė, kad ir kokia didelė bebūtų, yra ribota. Ji tegali būti reiškiamą simboliškai.

Atsisveikindami žmonės keičiasi dovanomis arba nuotraukomis, persmelktomis tokių karštų linkėjimų, kad, regis, tos nuotraukos ims ir užsiliepsnos. Žmonės daugiau nieko negali, nes jų, kaip kūrinių, galia nėra tokia beribė lyginant su jų troškimais. Ko negalime padaryti mes, gali Viešpats. Jėzus Kristus,

tobulas Dievas ir tobulas Žmogus, palieka mums ne simbolį, bet pačią tikrovę. Jis pats lieka su mumis. Jis ne tik įžengs pas Tėvą, bet ir liks tarp žmonių. Jis mums paliks nepaprastą, Jį primenančią dovaną. Tai ne laiko temdomas atvaizdas, tarsi kokia blunkanti ir geltonuojanti nuotrauka, reikšminga tik tos meilės akimirkos dalyviams. Duonos ir vyno pavidalu Jis iš tiesų yra čia ir dabar savo Kūnu ir Krauju, savo Siela ir dieviškumu“^[3].

Vienas glaustas pasakojimas apie su mirtimi atėjusį netekties skausmą, parašytas žaizdai dar neužgijus, įtikinamai aprašo šį žmogišką bejėgiškumo jausmą. Po žmonos mirties autorius atsisako leisti paguodžiamas nuotraukas, kuri tam tikru būdu primena jos buvimą šalia: „Myliu H., – rašo jis, – o ne kažką į ją panašaus“^[4]. Meilei negana prisiminimo. Žmogaus širdis prašo daugiau, bet jos galia ribota. Vis

dēlto, „Dievui nēra negalimū dalykų“ (Lk 1, 37). Taip suprantami Jēzaus žodžiai Jo kelionės žemėje pabaigoje: „Esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos“ (Mt 28, 20). Dvasios galia Jis pasilieka istorijoje ir kiekvieno žmogaus gyvenime. Iškeliauja, bet tuo pačiu ir pasilieka: tai „naujas artumas“^[5], neregimas, tačiau gilesnis, visaapimantis.

Eucharistija nēra vien tik prisiminimas ar troškimas ateityje vėl susitikti – tai buvimas čia ir dabar, tikras artumas. Mišiose yra Jėzus iš Nazareto, tas pats, kuris gimė Betliejuje, keliavo per Galilėją ir mirė už mus ant Kryžiaus. Ši tikrovė apšviečia visą krikščionišką gyvenimą, o tai juk ne kas kita kaip Kristaus gyvenimas mumyse (plg. Gal 2, 20): „Sėkti Kristumi – štai paslaptis. Būti šalia Jo taip arti, kad su Juo sutaptume, kad gyventume su Juo kaip pirmieji apaštalai“^[6].

Praktika kasdien artintis prie Eucharistijos patvirtina troškimą būti arti Jo. Tai atsakymas, išreikštas veiksmais, į Jo pažadą pasilikti su mumis. Jeigu Jis su mumis *per visas dienas*, aš taipogi noriu būti su Juo *per visas dienas*. Tas, kuris pažįsta karštą Jėzaus troškimą valgyti su mumis Velykų vakarienę (plg. Lk 22,15), Jo nuolatinę maldą, Jo kančią, Jo meilę kiekvienam žmogui nenorės palikti Jo vieno. Jį lydės, jeigu įmanoma, *per visas dienas*. Negana žinoti, kad daug milijonų kitų vyrų ir moterų Jo laukia prie altoriaus. Suprantame, kad Jėzus pastebės mūsų nebuvimą, jeigu galėdami būti su Juo, pasukome savo reikalais.

Šv. Manuelis Gonsalesas (González), šv. Chosemarijos bičiulis, karštai mylėjęs Eucharistiją, gyvenimo pabaigoje rašė: „Vienerios Mišios – tai Jėzus, kuris sutelkia Savo Širdyje visą Savo gerų darbų ir žodžių aromatą, visi Jo širdies aidai, (...)“

visas Jo prakaitas ir ašaros ieškant nusidėjelių, visas kartėlis dėl meilės apraiškų už kurias atsilyginta nedėkingumu; dosnumas, atlygintas nesupratimu; pavydas ir piktavališkumas, kurie Jį lydėjo nuo Betliejaus iki Kalvarijos, o kai Širdis jau pasidarė viso to kupina, Jis paėmė ant savo pečių sunkų kryžių ir leidosi prikalamas; Jis sutiko, kad Jam jau mirus ietis ją atvertų, lyg rožę, kuri pražysta pavasarį...“^[7].

Eucharistijoje susitinkame su gyvuoju Viešpačiu, meilių Meile, mūsų būties ir visos kūrinijos priežastimi bei tikslu (plg. Kol 1, 16–19). Todėl šv. Mišios yra „vidinio gyvenimo centras ir šaknis“^[8]. Tai *centras*, nes mano gyvenimas sukasi aplink šlovingąjį kryžių: darbą ir poilsį, skausmą ir džiaugsmą, meilę, kuri man dovanota, ir kurią pats dovanojau... Mišiose dalinuosi su Juo jausmais, troškimais, sunkumais... visais savo reikalais; o su Juo

pristatau visa tai Tėvui. Tuo pačiu, šv. Mišios taipogi yra *šaknis*, nes man leidžia užmegzti ryšį su malonės Kūrėju, su paties Dievo gyvenimu. „Niekas nenuėina pas Tėvą kitaip, kaip tik per mane“ (Jn 14, 6). Be Eucharistijos joks žmogaus darbas negalėtų būti atliktas su „amžinybės požimiū“^[9]. Tik tada, kai leidžiu Jėzui lipti į savo gyvenimo valtį, galiu „dirbti taip, kaip Jis dirbo, ir mylėti taip, kaip Jis mylėjo“^[10].

Šv. Mišios yra kažkas didingo, bet visada (išskyrus retas iškilmingas apeigas dalyvaujant daugeliui žmonių) patiriama kaip kažkas santūraus, paprasto, šeimyniško. Tokia buvo paskutinė vakarienė, prisikėlusiojo Jėzaus susitikimai su apaštalais bei pirmųjų krikščionių duonos laužymas. Vis dėlto, mus supa angelai, prisiliečiame prie dangaus, liečiame Dievą. Neregime Jo, tačiau taip mums liudija tikėjimas^[11]. Mes patys galime

puoselėti susikaupimą, nuostabą, troškimą, kad pats Dievas įvestų mus į Savo slėpinį. O Jis pridės viską, ko trūks.

Aš esu gyvoji duona

Tai nutiko Abitinijoje, Afrikoje, pirmaisiais Bažnyčios istorijos amžiais. Keturiasdešimt devyni krikščionys buvo pasmerkti mirti, nes nepakluso imperatoriaus draudimui švęsti Eucharistiją. Kai teisėjas paklausė jų, kodėl rizikavo gyvybe, vienas jų su paprastumu atsakė: *sine dominico non possumus*; „nes negalime gyventi be sekmadienio, be Eucharistijos“^[12]. Šių vyrų ir moterų tikėjimas tikru Jėzaus buvimu Eucharistijoje stulbina. Jie rizikavo gyvybe, nes visa gyvastimi tikėjo, kad Jėzus Kristus, Dievas tapęs žmogumi, buvo tikrovėje, kuri iš išorės atrodė kaip paprastas duonos gabalėlis. Jie rizikavo gyvybėmis, nes jiems tai tikrai buvo gyvybės ir

mirties klausimas. Be Jėzaus, be komunijos gyvenimas nebeturėjo prasmės; jų širdys būtų turėjusios gyventi pasaulyje be šviesos, be išganymo, be meilės, kuri stipresnė už mirtį. Šių kankinių tikėjimas priverčia susimąstyti. O mes, ar galime gyventi be Eucharistijos? Ar jaučiame alkį priimti savyje Dievo žodį? Kokių veiksmų esame pasirengę imtis, kad Jį aplankytume?

Kiekvienos mišios yra susitikimas su prisikėlusiuoju Jėzumi, galimybė priimti Jį su savo trapumu, o taip pat ir su šventųjų tyrumu, nuolankumu ir maldingumu. Riba tarp užsidegimo ir rutiniškumo kasdien einant komunijos yra sykiu labai plona ir labai ryški. Todėl mums svarbu pasirengti atsižvelgiant į daugelį mūsų būties sričių: nuo kūno juslių (ypač regos ir klausos) iki vidaus galių, pavyzdžiui, vaizduotės ir atminties. Vidinė tyla yra būtina, kad mėgautumės Kristaus grožiu. Vargu

ar triukšmo persunktoje širdyje
nuaidės Dievo žodis.

Kaip sėklelė duoda vaisių kai krenta į
gerą žemę (plg. Mt 13, 1–23), taip ir
komunija mums bus gyvenimo
šaltinis, kai mūsų širdis, apvalyta
nuolankumu ir pasiaukojimu, tampa
gera žeme, kuri priima savo Viešpatį:
„Turime priimti Viešpatį
Eucharistijoje kaip šio pasaulio
didžiuosius – ir net prabangiau! – su
papuošimais, šviesomis, naujais
drabužiais... – Ir jei klausi manęs,
kokia tau reikalinga švara, kokie
papuošimai ir kokios šviesos,
atsakysiu: kiekvienos iš tavo juslių
švara; kiekvienos iš tavo galių
papuošimas; šviesa visoje tavo
sieloje“^[13].

Apmąstydamas dovanos – galimybės
priimti Kristaus Kūną ir Kraują –
didybę, šv. Augustinas suprato, kad
Viešpats jam sakė: „Tu nepaversi
Manęs savo kūno dalimi, kaip

nutinka tau valgant kūnišką maistą, – tai tu būsi perkeistas į Mane“^[14].

Vėlgi, kaip sakė šv. Paulius, „aš gyvenu, tačiau nebe aš, o gyvena manyje Kristus“ (Gal 2,20). Tomis minutėmis, kai sakramentiniai pavidalai pasilieka mūsų kūne, mes tampame su Juo viena, *tampame Kristumi*. Jis ateina į mūsų širdį, o mes – panyrame į Jo Širdį. Tai dvi kryptys, kurios susijungia meilės vienybėje. Dievas tampa duona, Dievas pasidaro mažu, kad taptų viena su mūsų kasdienybe: Jis manyje ir aš Jame (plg. Jn 6, 56).

Atsiveria bekraščiai akiračiai. Panirti Jo Širdyje – tai priimti visa, kas yra Jo, kaip savo, atsiverti Jo logikai, suvokti, kad toji Širdis sužeista iš meilės man. Tuo pačiu, tai leisti Jėzui priimti visa, kas yra mano kaip Jo, visą savo gyvenimą, tai leisti Jo meilei mane nuginkluoti, kad ji degintų mano skurdą, kad perkeistų mano svajones.

Pasislēpęs Dievas

Dievo meilē visada *už mus pirmesnē*, sakydavo popiežius Pranciškus^[15].

Jeigu esame, jeigu gimēme, tai dēl to, kad mus pamilo amžina meile (plg. Jr 31, 3): meilē, kuri mus apglēbia, kuri už mus ankstesnē, viršija mus (plg. Ps 139, 5–6). Tēvas dažnai mums tai primena: „Žinojimas, kad begalinē Dievo meilē randama ne tik mūsu būties ištakose, bet ir kiekvienoje akimirkoje, – nes Jis artimesnis mums už mus pašius – teikia tvirtumo“^[16]. Šv. Chosemarija rašo su įsitikinimu: „Ištvermingai eik prie Tabernakulio, fiziškai arba širdimi, kad jaustumėisi užtikrintas ir ramus, ir kad jaustumėis mylimas... ir mylētum!“^[17].

Jėzus norėjo, kad bėgant amžiams mes, krikščionys, vis iš naujo suprastume Jo buvimo tarp mūsų vertę taip pat ir po šv. Mišių. Kiekviena bažnyčia, kurioje yra

tabernakulis, skleidžia šių namų, šios plakančios širdies, kurioje Jis mūsų laukia, šilumą; prisiartiname prie tabernakulio, kad mylėtume ir jaustumės mylimi, prašyti ir dėkoti, garbinti ir atgailauti. „Mano vaikai, – kartą sakė šv. Chosemarija, – supraskite, kad Viešpats visada tabernakulyje. Atrodo, kad jis mūsų negirdi, o iš tiesų klausosi kupinas meilės, su tėviška ir motiniška meile, paslėpęs savo Dievystę ir Žmogystę. Viešpats kalba, kai nori, kai to mažiausiai tikimasi, ir pasako konkrečius dalykus. Po to nutyla, nes trokšta mūsų atsakymo tikėjimu bei ištikimybe“^[18].

Dievo tylos tabernakulyje patirtis yra kelias, kuris mus veda į gilesnį maldos gyvenimą. Ši tylą kartais gali būti skausminga, tačiau ji gelbsti mus nuo pagundos susikurti netikrą Dievą pagal savo įgeidžius, tam tikrą stabą, kuris tėra mūsų lūkesčių aidas ir kurį galime kontroliuoti. Viešpats

slepiasi būtent tam, kad Jo
ieškotume, iš pagarbos mūsų laisvei
ir kad mes savo ruožtu gerbtume Jo
laisvę. Kad galėtume mylėti Jį kaip
laisvi vaikai ir kad leistume Jam būti
Dievu, mūsų Dievu.

Vienoje kalėdinėje homilijoje
Vokietijoje Josephas Ratzingeris
priminė vieną gražų pasakojimą, kad
paaškindant šią pasislėpusio Dievo
logiką: „Ješielis, mažas berniukas,
verkdamas įbėgo į savo senelio,
garsiojo rabino Barucho, kambarį. Jo
skruostais riedėjo didelės ašaros. Jis
sakė: „Mano draugas mane paliko
vieną. Tai labai neteisinga. Jis su
manimi labai blogai pasielgė“.
Mokytojas paklausė: „Ar galėtum
man papasakoti truputį
daugiau?“ „Taip“, – atsakė mažėlis. –
„Mes žaidėme slėpynes ir aš
pasislėpiau taip gerai, kad jis manęs
negalėjo surasti. Bet tada jis tiesiog
liovėsi manęs ieškojęs ir nuėjo sau.
Argi tai nėra blogai?“. Tada

mokytos paglostė berniuko skruostus ir paties senelio akyse pasirodė ašaros. Jis tarė: „Tikrai, aišku, kad tai labai negražu. Ar supranti, kad su Dievu nutinka tas pats? Jis pasislėpė, o mes Jo neieškome“^[19].

Tačiau Jis ieško mūsų. Niekada nepaliauja to daręs. Jis suranda vis naujų būdų paskatinti mus leisti Jo ieškoti, net ir sutemoje: „Jeigu Dievas leidžia pajusti savo buvimą..., puiku, bet nepuoselėkite tokio troškimo. Prašykite Jo teisingo supratimo, tikėjimo, nes šioje tyloje Dievas padaro mus kupinus vilties, o vilties dėka Jis leidžia mums gyventi iš meilės“^[20]. Dievo tylos apsuptyje gali gimti meilė ir viltis, nes kai įsimylėjusi siela netenka savo mylimojo, tada ieško ir trokšta. Su tokiu ieškojimo užsidegimu, kuris stiprinamas troškimo tapti viena, žvilgsnis darosi platesnis ir sugeba Jį surasti.

Marija Magdaliėtė yra gyvas tokio ieškojimo pavyzdys. Sekmadienį dar prieš aušrą ji leidžiasi prie Viešpaties kapo. Nėra šviesos, vis dar tamsu. Tačiau ji ieško, trokšta, keliauja. Dar neturi Jėzaus, bet nesustos, kol Jo nesuras. Net angelo pasirodymas nesugeba atitraukti jos dėmesio nuo jos širdies troškimo. Marija prarado Jėzų, bet ieško Jo visomis jėgomis, su ašaromis, kurios atveria ir laisto jos sielos dirvą, iki kol joje pražysta Prisikėlusiojo regėjimas. Taip ieško Giesmių giesmės mylimoji: „Savo guoly per naktis ieškojau to, kurį myli mano širdis; ieškojau, bet jo neradau. „Turiu tad keltis ir išvaikščioti miestą – gatves ir aikštes, – turiu ieškoti to, kurį myli mano širdis“. Ieškojau, bet jo neradau. Užtikau panaktinius, apeinančius miestą. „Ar nematėte to, kurį myli mano širdis?“ (Gg 3, 1–3).

Šis ieškojimas mus veda prie kontempliatyvios maldos. „Ieškokite

Viešpaties savyje iš visų jėgų. Jeigu tai darysite atkakliai, drįstu tvirtinti, kad Jį jau radote, ėmėte Jį mylėti, ir kalbėtis su Juo, esančiu danguje“^[21].
Ieškoti – tai jau mylėti. Tokia yra Magdalietės paslaptis. Tokia yra ir kiekvieno vyro ir moters paslaptis, kurie pasaulio ir savo sielos sutemose tikrai ieško Kristaus. Bet kaip ieškoti? Šv. Augustinas, kaip ir daugelis šventųjų, moko mus: troškimas, *laisvas* veiksmas, kuris gimsta sielos gelmėje: „Visas gero krikščionio gyvenimas yra šventas troškimas. Dar neregį to, ko trokšti, bet trokšdamas daraisi pajėgus, kad tada, kai pasirodys tai, ką turi pamatyti, to prisipildytum (...). Dievas, nepatenkindamas tavo troškimo iš karto, ugdo jį, troškimu ugdo tavo nusiteikimą, o ugdydamas daro tave pajėgų regėti. Taigi, broliai ir seserys, troškime, kad prisipildytume. Toks mūsų gyvenimas – ugdyti save troškimu“^[22].

Su tokiu nusiteikimu atėjus garbinti
Jėzų tabernakulyje mūsų širdis
padidės ir vis labiau jaus būtinybę
likti artumoje ir kalbėtis su Juo.

„Tada imame trokšti Dievo, norime
suprasti Jo ašaras, išvysti Jo šypseną,
veidą... (...) *Kaip elnė ilgisi vandens,
taip aš ilgiuosi Tavęs, Dieve.* Ir siela,
susilieję su Dievu, įgyja
dieviškumo: krikščionis tampa
keliautoju, trokstančiu atsigerti
šaltinio vandens“^[23].

^[1] Ričardas iš San Viktoro, *Beniamin Minor*, XIII (PL 196, col. 10 A).

^[2] Šv. Chosemarija, *Dievo bičiuliai*, 221.

^[3] Šv. Chosemarija, *Kristus eina pro šalį*, 83.

[4] C.S. Lewis, *Una pena en observación*, Barcelona, Anagrama, 1994, cap. IV.

[5] J. Ratzinger, *El comienzo de una nueva cercanía*, knygoje *El resplandor de Dios en nuestro tiempo*, Barcelona: Herder, 2008, p. 185.

[6] *Dievo bičiuliai*, 299.

[7] San Manuel González, *¡Si viviéramos nuestras Misas!*, Palencia, El Granito de Arena, 1941, pp. 32-33.

[8] Šv. Chosemarija, *Kalvė*, 69.

[9] *Dievo bičiuliai*, 239.

[10] *Kristus eina pro šalį*, 154.

[11] „Nei akis, nei skonis, nei lytėjimas, liudyti čia tegali vien tikėjimas“ (himnas *Tau lenkiuos, o Dieve*).

[12] Plg. Benediktas XVI, homilija per Kristaus Kūno ir Kraujo iškilmeį, 2005 m. gegužės 29 d.

[13] *Kalvė*, 834.

[14] Šv. Augustinas, *Išpažinimai*, 7, 10, 16.

[15] Plg. Pranciškus, *Evangelii gaudium*, 24.

[16] F. Ocáriz, Pastoracinis laiškas, 2018 m. sausio 9 d., 4.

[17] *Kalvė*, 837.

[18] Šv. Chosemarija, mintys iš pamokslo, *Crónica* 1972, p. 759 (AGP, biblioteca, P01).

[19] J. Ratzinger, *Homilía en la misa de Nochebuena*, catedral de Nuestra Señora, Múnich, 24-XII-1980, knygoje Benedikto XVI, *Y Dios se hizo hombre*, Encuentro, Madrid 2012, p. 11.

[20] Šv. Chosemarija, mintys iš pamokslo, *Crónica* 1972, p. 759 (AGP, biblioteka, P01).

[21] *Dievo bičiuliai*, 300.

[22] Šv. Augustinas, *Pirmojo šventojo Jono laiško komentaras* 4, 6.

[23] *Dievo bičiuliai*, 310. Plg. Ps 42, 2.

Carlos Villar

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
lt-lt/article/kova-artumas-misija-13-
eucharistine-sirdis/](https://opusdei.org/lt-lt/article/kova-artumas-misija-13-eucharistine-sirdis/) (2026-03-19)